

Skaitkite Gabiansių Lietuovs Rašytojų Straipsnius "Vilnyje"

VOLUME XXV, NO 147.

KETVIRTADIENIS, BIRŽELIO (JUNE) 22, 1944 M.

KAINA TRYS CENTAI

KASDIENA —

Trys Metai Stalinas—Plienas ir Išmin-Roosevelto Žodžiai [tis Buvo, Bet Jau Nėra

Šiandien trys metai, kaip rudosios gajnos įsiveržė Sovietų Sąjungon. Jų šalininkai ir čia, Amerikoje, riauomojo džiangsnu. Ekspertai pranašavo pradžią už trijų savaitių, už trijų mėnesių.

"Zymianus" ty ekspertų Hanson Baldwin pranašavo, kad Raudonoji Armija bus supliekta daug skaudžiau negu Hindenburgas supliekė Samsonovą ties Mozirų ežerais 1914-tais metais.

Lietuviški svirpliai, pradėjus smetiminiais, baigiant marionais ir menševikais, sproginėjo džiangsnu.

Už savaitės po teutonų, finų ir kitų satelitų įsiveržimo, didysis sovietinių tautų vadas Juozas Stalinas tarė: "Istorija rodo, kad nepelkiamų armijų nebuvo. Navolionu armija buvo skaitoma neįveikiama. Bet ją nušė ir sumušė rusai, angliai, vokiečiai. Kaizerio Vilhelmo armija, pirmu pasauliniame kare, irgi buvo skaitoma neįveikiama..." Bet ji buvo sumušta.

Pas Staliną, pas raudonarmius, nuo pat pirmos dienos, nebuvo nei krislo abejonių kas laimės. Sovietinės tufos sudėjo priesaiką kovot ir laimėt.

Jei ne formaliai, tai faktiniai 22 d. birželio, 1941 metų, užimežė didįjį demokratinį tautų koaliciją.

Amerika dar nekaravo tuomet.

Du mėnesiai pirm Pearl Harbor (spalio 11 d.) prezidentas Rooseveltas rašė premieriui Stalinui: "Kaip mes visi esame sužavėti galantišku Sovietų armijos apsigynimu! Aš užtikrinu jus, kad mes esam griežčiausia nusitarę teikti jums visą galimą materialę pagalbą." Amerikos valdžios simpatijos buvo su Sovietų šalim.

Rugsėjo 8 d., 1942 metų, kada Hitlerio gajnos buvo toli-toli Sovietų teritorijoje, premieras Churchill pareiškė: "Laiminga Rusija, kad savo agonijos valandėje ji turi tokį didį, tokį griežtą vadą, kaip Stalinas... Stalinas tinka tokiems aurdings laikams kaip dabar."

Sovietinės tuotos, armija, jos vadovybė susiliejė į tilantišką pajėgą. Stalinas—pirmas tarpe lygtųjų, simbolis socialistinės valstybės.

Buvo blickraygas. Jis išsiginė sužeisto žvėries slaugimu. Buvo "Herenvolk" (viešpataujanti tauta). Ji išsiginė gaitančiais Fricais. Buvo "Vernichtungstrategie" (triuškinimo strategija). Ji išsiginė defensyvi visur ir gyvuliška baime už savo kailį.

Buvo "Festung-Europa" (Europos tvirtovė). Tą tvirtovę pradeda griauti Anglo-Saksai.

Rudosios gajnos, įsiveržusios Lietuvon, turėjo su savim ir lietuvišką žvalgy-šnipų. Šlaunžiodami prieš hitlerininkus ont

Jankiai Šturmu Ima Cherbourogą

ADM. NIMITZ NUSTATO JAPONŲ LAIVYNO POZICIJAS

Tokio Radijas Praneša Apie Mušius. Adm. King Pareiškimas

US Pacifiko Laivyno Štabas, Pearl Harbor, Birž. 21. — Gligantiškos jūrinės pajėgos, atstovaujančios Jungtinį Valstijų ir Japonijos laivynus, pasirošę sprendžiamiems mūšiams Centraliniame Pacifike. Admirolas Nimitz pareiškė, kad gal visas Japonų laivynas sukcentruotas tarp Filipinų ir Marianas salų. Manoma, kad jau įvyko grumtyniai. (Tokio radijo pranešimu, "griežti laivynų mūšiai prasidėjo netoli nuo Marianas salų Centraliniame Pacifike."

Japonų laivynas slapstėsi per ilgą laiką. Amerikos laivyno vadovybė nekartą šaukė jį į dvikovę.

WASHINGTON, Birž. 21. — Admirolas King, Amerikos laivyno vyriausias komandieras, pareiškė pasitenkinimą, kad pagaliau, japonų laivynas susiprato "kooperuoti," tai yra, išstojo kovon. Admirolas King išsisklino, kad japonų laivynas bus sumuštas. Jis pareiškė: "Juo greičiau japonai stoš kovon, tuo labiau mes būsim patenkinti."

Italijos Fronte

ROMA, Birž. 21. — Aliantų armija, užėmusi Perugiją, pasivarė pirmyn į šiaurę dar penkis mylias. Adriatikų pakrašty prieita upė Menocchia. Amerikos bombierai atakavo ir sužalojo lėktuvnešį, didžiausią kokį vokiečiai turėjo Italijos vandenysse. Jį užtikio ir atakavo Genoa uoste.

IRGI REKORDISTAS

PATERSON, N. J. — Jacob Rougharden per 28 metus buvo oficialis šunų gaudytojas. Jis tariasi užtenkamai jų išgaudęs kad rezignuoti.

pilvo, jie tikėjosi, kad Hitleris jiems nusims "nepriklausomybės" mėšagali. "Herrenvolk" ciniškai nusitypojo. Lietuva pavesta Ostlandu.

Sekė įsakymas: "Ausstroten Alles was Litausch ist" (Sunaitkin viską, kas lietuviška).

O vistik, atsirado šliaužčių kvilsingų, kurie sakė, kad vokiečiai esą aukštėnės kultūros ir su lietuviams apsieina neblogiausia (Pakštas ir kompanija).

Per tuos tris metus Sovietų reestyžas milžiniškai išliko. Ir čia, Amerikoje.

Laiminga senoji gimtinė Lietuva, kad ji priklauso didžiūn sovietinių tautų šeimai.

L. Pruseika.

ADM. NIMITZ NUSTATO JAPONŲ LAIVYNO POZICIJAS

Tokio Radijas Praneša Apie Mušius. Adm. King Pareiškimas

Laivyno sekretorius Forrestal manęs, kad Amerikos laivynui pasisekė priverst bent dalį japonų laivyno išlyst iš savo gūsty. PEARL HARBOR, Birž. 21. — Pietinė dalis Saipano salos stiprijoje jankių kontrolėje. Taip praneša oficialis komunikatas. Jankiai beveik pasiekė Garapan, stambiausią centrą Saipano saloj.

Pasikalbėjime su spaudos atstovais admirolas Nimitz pareiškė, kad Amerikos laivynas ne kiek nenutekėjo susirėmimė su japonais.

Jei tik japonų laivynas nepabėgs iš Centralinio Pacifiko, tai jankių laivynas duos jam skaudžiausią lekciją.

Del Jugoslavų Vienybės

LONDONAS, Birž. 21. — Britanija, Sovietai ir Amerika deda pastangą, kad survienjasi vienas jugoslavų pajėgas, kovojančias prieš nacius. Tuo reikalu visos trys didžiosios valstybės veikia sutartinai.

Tokį pareiškimą padarė parlamente užėmęs ofiso pasekretorius George Hall.

Naujoji jugoslavų valdžia eisianti išvien su visais kovingais patriolais.

(Gen. Michailovičius nebūsiąs karo ministeriu.)

SUOMIAI NEŠDINASI LINK HELSINKIO

SUOMIJOS SOSTINĖJE SUMIŠIMAS

MASKVA, Birž. 21. — Raudonoji Armija, per 11 dienų su daužiusi Mannerheimo linij senas ir naujas fortifikacijas ir užėmusi Viipuri, šiandien vežasi sudemoralizuotą suomių armiją, kuri skubiai traukiasi į vakarus Helsinkio kryptimi.

(Britų radijas skelbia, kad maršalo Govorovo armija pažengė 6 mylias į šiaurės vakarus nuo Viipuri.)

Šturmuojami bombarduoja suomų laivai Hamina ir Lovisa. Pastaroji 47 mylios nuo Helsinkio.

Maršalo Stalino įsakymu, Viipuri paėmimą sveikino salve mis iš 224 didžiųjų kanuolių. Savo įsakyme, adresuotame maršalui Govoroviui, maršalas Stalinas įvardija visus generolus, pasižymėjusius Karelijos kampanijoje. Įsakymas baigiasi žodžiais: "Amžina garbė didvyriams, župusėtims kovoję už laisvę ir nepriklausomybę mūsų gimtinės. Mirtis vokiškiems ir suomiškiems įsiveržėjams."

Britų Ministerio Išsišokimas

LONDONAS, Birž. 20. — Britanijos karo produkcijos ministeris Oliver Lyttleton, sakydamas kalbą biznierių bankiete, išsitarė, kad "Amerika išprovokavo Japoniją" pulti ją.

Dėl to išsišokimo kilo skandalas. Lyttleton tuo išsišokimu patarmino asiai. Jis aiškino vieniap ir kitaip, pagaliotis atsisprase parlamente, prisilimdams kaltę už tą nevykusį išsitarimą.

WASHINGTON, Birž. 21. — Valstybės sekretorius Cordell Hull pasmerkė britų karo produkcijos ministerį. Hull pabrėžė, kad Lyttleton pasakymas yra perdem klaidingas.

Kongresmanas Bloom, senatorius Pepper kritiškai smerkia britų karo produkcijos čyč už liežuvio palaidumą.

BULETINAI

Vyriausias Aliantų Štabas, Birž. 21. — Vėliausiomis žiniomis, jankiai mažiau kaip mylią toluo nuo Cherbourogo uosto. Bombardavimas eina pilnas garais. Bile momentą galima laukti pranešimo, kad Cherbouros paimitas.

Lėktuvai paskleidė atsišaukimus, kad nacių garnizonas pasiduotų.

Gen. Eisenhoweris atsišaukė į Cherbourogo gyventojus, kad neleistų vokiečiams griauti ir sprogdinti Cherbourogo uosto instaliacijas.

Norvegijos tremtinė valdžia pripažino de Gaulle valdžią.

SVEIKINAME

Maršalas Juozas Stalinas, Sovietų šalies lyderis ir didžiųjų pergalio organizatorius.

Šiandien, suėjus trimetinei sukakčiai nuo hitlerinų gajų įsiveržimo Tarybų Sąjungon, maršalą Staliną ir jo vadovaujamą armiją sveikina viso pasaulio demokratija.

Šiandien demokratinis pasaulis salutuoja Sovietų ginkluotąs pajėgas, jų vadovybę ir visas sovietines tuotas.

Pergalės momentas jau arti. Didieji žygiai, suplanuoti Teherane, jau prasidėjo.

Italų Raudonoji Armija

ROMA, Birž. 21. — Militarinė organizacija "Armata Rossa" (Raudonoji Armija) jau priksaito savo eilėse 58,000 karių. Jos vadovybė kreipėsi į Aliantų armijos komandą, kad priimtų jį kaip kovos talkininkę prieš vokiečius.

Aštuni tūkstantiai "Armata Rossa" narių dalyvaavo kovose užimant Romą.

Prie šios armijos priklauso asmenys kairaus nusistatymo.

PEARL HARBOR.

Admirolas Nimitz pranešė, kad Amerikos lakunai-žvalgai pastebėjo Japonų laivyno koncentraciją į rytus nuo Filipinų. Amerikos bombierai pakilę nuo lėktuvnešijų, užatakavo prieš laivyną. Prasidėjo sprendžiami mūšiai, prie kurių ruoštas senai.

Amerikos jūrinė armada artinasi prie Japonijos laivyno, kur nors tarpe Filipinų ir Saipano.

Admirolas Nimitz dar nepareiškė apie Japonų nuostolius.

Taylor Sugryžo Romon

ROMA, Birž. 20. — Asmeninis prezidento Roosevelto atstovas prie popiežiaus, Myron Taylor, sugryžo Romon. Per pastarus 18 mėnesius įsiai gyveno Jungtinėse Valstijose.

AMERIKOS VETERANAI UŽĖMĖ DU ROULE IR OCTEVILLE

Pergalingi Mušiai Cherbourobo priemiesčiuose. Cherbouros Dega

VYRIAUSIAS ALIANTŲ ŠTABAS, Birž. 21. — Po priedanga huraganiško artilerijos bombardavimo, jankiai prasimušė per pirmąjį apsigynimo liniją ir šturmuoja vidurines Cherbourogo fortifikacijas. Jie paėmė Fort du Roule ir Fort Octeville, tik vieną mylią toli nuo Cherbourogo dokų.

Katriajam fronto sparne Amerikos armijos veteranai išstrenkė priešą iš Aqueville ir La Hague.

Dešiniajame fronto sparne, gen. Bradley pulkai, vakar užėmė Valogne, šiandien ir iš tos pusės prisartino prie miesto.

Kompetentiški sprendįjį nuomone, Cherbouros bus paimitas bėgu valandos-kitos.

Cherbourogo priemiesčiuose vyksta kraujingi mūšiai. Kaip kur prasimušta į patį miestą.

Jankiai, be to, užvalė Acqueville ir Terteville Hague.

Cherbourogo uostas paskenė dūmų debesiuose. Vokiečiai griauja ir sprogdina uosto instaliacijas. Su Aliantų ultimatumu jie nesiskaito.

LONDONAS, Birž. 21. — Maršalas Gerd von Rundstedt įsakė Cherbourogo garnizonui laikytis iki paskutinio kario.

Bombanėsiai

Virš Berlyno

Vyriausias Aliantų Štabas. — Normandijos fronte sunaikinta 80 nacių tankų, jų tarpe 27 "Tigrai." Daug didesnis tankų skaičius sužalotas.

Pranešama apie užėmimą dar šių vietų: Le Pieut, Courville, Rauville, Rauville de Bagot.

Tilly-sur Seulle zonoje tebesitūsa mūšiai. Kituose sektoriuose palyginamai ramu.

Lietuvos Partizanų Kova

MASKVA.—Oficialiai pranešama, kad Lietuvos partizanai per dvi savaites suardė aštuonis vokiečių traukinius, vežusius kariuomenę ir karinius reikmenis.

Susikirtimuose su vokiečiais šie Tarybų Lietuvos patriojai užmušė dar 160 nacių karių ir oficerių.

Dainavos Partizanai užpuolė vokiečių įgulas dviejose gyvenamosiose vietose ir pagrobė kiekius karo reikmenų.

VICE-PREZID. WALLACE CHUNGKINGE

KINUOSE JIS LABAI POPULIARUS

CHUNGKING, Birž. 21. — Sveikas ir linksmas vice-prezidentas Henry Wallace pradėjo savo darbą.

Pirmiausia jis aplankė Amerikos Raudonojo Kryžiaus palatpas. Po to jis inspektavo kazarmes ir Amerikos armijos štabą.

Vakar, vice-prezidentui atskridus iš Sibiro, aerodrome jį pasitiko generalisimas Chiang Kai-šek, jo žmona ir visa eilė kitų pareigūnų.

Šiandien jį priėmė karo ministeris generolas Ho Ying-chin.

Vice-prezidentas atsivėrė ir dovany-ligonbučiams, mokykloms, knygynams, kooperatyvams. Jis turi ir "misteriškų vaistų, pagydančių visas ligas" (Penicillin).

Didelės dėmės kreipiamą vice - prezidento palyginimą Amerikos-Kanados rubežius su Kinijos-Sibiro rubežium. Tas rubežius turi būti ženklus santalkos ir kaimyniško draugavimo.

Kiņo spauda nepaprastai daug rašo apie Wallace. Tuoj pasirodė net jo biografijos. Jos turi didžiūnias pasisekimo.

Wallace atvežęs asmeninį prezidento Roosevelto laišką generalisimui Chiang Kai-šekui.

Gandai, kad vice-prezidentas vyksiąs ir Indijon, neturi pagrindo.

“VILNIS”

(THE SURGE)
LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY
Published daily except Sunday and on every Thursday together with the regular editor in Lithuanian in English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year \$6.00, six months \$3.25. Chicago \$6.00, six months \$4.25, foreign countries \$8.00, six months \$4.50. Subscription rates for the Thursday edition, including the English Section, in Chicago 1 year 2.50, 1/2 year \$1.50, outside of Chicago, 1 year \$2.00, 1/2 year \$1.25.

Advertising rates on application
3116 South Halsted Street, Chicago 8, Ill.
PHONE, VICTORY 7325-7326
Entered as second class matter September 28, 1926, a
Post Office at Chicago, Illinois, under the
Act of March 3, 1879.

TRYŠ METAI

Šiandien suėjo 3 metai Vokietijos karo prieš Sovietų Sąjungą. Hitlerio armija puolė SSSR pasalinkai, niekšiška, karo visai neskelbus, dargi prisiekaujant iki paskutinė dienai, kad Vokietija nori taikiai su SSSR gyventi.

Pasalingas puolimas Hitlerio armijai palengvino įsiveržti Sovietų žemėn. Pirmais metais, nuo birželio 22 iki gruodžio 6, 1941, vokiečiams gerai sekėsi. Jie buvo prijėję arti Maskvos.

Sovietų priešai, nacijų palaikytojai džiaugėsi. Agresijos ir fašizmo priešai buvo labai nusiminę.

Ivairūs “militariniai ekspertai”, “kariniai komentatoriai” pranašavo trumpą Sovietų Sąjungai gyvenimą. Keletą dienų po vokiečių armijos įsiveržimo Sovietų Sąjungon, Hanson Baldwin, New York Times militarinis komentatorius rašė: “Raudonajai Armijai artinasi Tannenbergas daugiau lemiantis kaip pirmasis buvo.”

Tannenbergas yra miestas Rytų Prūsijoje, prie kurio vokiečiai smarkiai sumušė Rusijos armiją pirmesniame kare. Baldwin jau buvo “paruošęs” antrą Tannenbergą, dar blogesnę už pirmąjį.

SSSR priešais ir reakcinis kolumnistas George Sokolsky, apkaltinęs Sovietų valdžią, jos “despotizmą” ir “nesugabumą”, taipgi ir Raudonosios Armijos silpnumą už “karo pralaimėjimą”, štai ką sakė:

“Turime būti pasirengę sutikti visiška Sovietų Rusijos eliminavimą iš karo.”

Sovietų priešai juokus darė iš tos šalies. Agresorių priešai gį apgalvestavo ir patarė Sovietų kariuomenei nebandyti atsispirti, traukti iki Uralui ir tuo būdu naikinti, kad ir po biskų vokiečių armija. Daugelis buvo sužavėti vokiečių galybe.

Pagalios atėjo gruodžio 6. Sovietų kariuomenė, gen. Žukovo komandoj, kirtio Hitlerio armijai smūgi, atmušė nuo Maskvos ir prasidėjo vokiečių riversijos.

Lietuvių atžagareivių ir pronačių spaudoje taipgi buvo didelio džiaugsmo. Pasiplėle niekinimas Sovietų Sąjungos. “Naujienos”, birželio 24, 1941, dviem dienom po Hitlerio ginkluotų gaujų įsiveržimo Lietuvon, suriko:

“Stalino diktatūra vistiek yra pasmerkta žuvimui. Klausimas yra tik kelių mėnesių, o gal būt savaičių, kada žlugs.”

To laikraščio redaktorius džiaugėsi, kad Hitlerio armijos, “kaip peiliu košę perskrios” Sovietų Sąjungą. Jis taipgi rėkė:

“Amerikos žmonės neprivalo nei valdėlei užmiršti, kad karas tarp Hitlerio ir Stalino yra kova tarp dvejų banditų.”

“Naujienu” redaktorius, kaip matote, norėjo, kad Amerika stotų ne Sovietų Sąjungai ir Britanijai talkon, bet kaip tik priešingai.

Liepos 2, 1941, “Naujienos” rašė: “Londone ir Washingtono yra nemažai susirūpinimo, ar Stalinas nemėgins taikytis su naciais.”

O kada pasirodė žinių, kad Vokietijos atsiradę defytistų ir kad naciai juos šaudė, tai “Naujienos” gegužės 14, 1942, puolėsi ginti nacius ir suriko:

“...Sovietų Rusijoj pereitą rudenį buvo didelis sumišimas valdžioje ir partijoje, ir valdžia vartotojų žiauriausias teroro priemonės kovodama prieš defytistus.”

Bet jokio sumišimo SSSR nebuvo. “Naujienos” rašė tai, kad paneigti davi-

nus apie Vokietijoj defytizmą ir kad pakurstyti prieš SSSR.

Panašiai rašė fašistuojanti laikraščiai “Dirva” ir “Vienybė”. Panašiai rašė “Draugas” ir kiti klerikalų laikraščiai. “Naujienas” paėmėm pavyzdžiui, kaip aršiausių Sovietų priešų ir daugiausia dėjusį nacijų propagandos. Nacių agentą Ancevičių “Naujienos” pasidėrė savo “specialiu korespondentu.”

Tie laikraščiai džiaugėsi, kad “Lietuva jau laisva,” dėjo melus kad gyvenimas ten sutvarkytas ir lietuvių valdžia išrinkta. Liepos 7, 1941, “Naujienos” įdėjo nacių agento Ancevičiaus kablegramą, kuriame sako:

“Laikinioji vyriausybė didelėmis pastangomis stengiasi gyvenimą sutvarkyti ir spręsti kasdieninės duonos reikalą. Valdžia išleido patvarkymą, draudžiantį kelti kainas.”

Čia yra aiški nacių propaganda. Keliolikai dienų praėjus nuo pradžios karo, naciai ir norėdami nebūty galėję sunormalizuoti gyvenimą, nes frontas dar buvo veik ten pat.

Bile kas galėjo suprasti, kad tai tikslai nacių propaganda, bet tie laikraščiai dėjo tai. Iš “Naujienu” kiti pasiskolino tą propagandą ir skleidė tarp lietuvių.

Reikia sakyti, kad ta propaganda dabar tik sumažinta; tie laikraščiai bando ją skleisti tarp Amerikos lietuvių.

Pirmais metais SSSR neteko apie 600,000 ketvirtainių mylių teritorijos. Atmušus nacius nuo Maskvos atgauta apie 100,000 ketvirt. mylių, bet antrais metais vokiečiai nuėjo toliau kitose srityse.

Per pirmus ir antrus metus vokiečių armija nuėjo apie 1,100 mylių gilyn Sovietų teritorijon, kai kuriose vietose.

Vokiečių nuostoliai per tą laiką buvo: 6,400,000 kareivių užmuštais ir suimtais nelaisvėn.

Sovietų nuostoliai buvo: 4,200,000 užmuštais ir dingusiais.

Vokiečiai taipgi neteko 43,000 orlaivių ir 42,000 tankų.

Sovietai neteko 30,000 orlaivių ir 35,000 tankų.

Šiandien vokiečių armijos jau išvytos iš visos Ukrainos, iš dalies Baltarusijos, taipgi dalis Estijos ir Karelija jau išlaisvinta.

Raudonoji Armija įėjus Rumunijon, taipgi ji yra prie Vengrijos ir Čekoslovakijos rubežiu.

Šiandien Hitleris suremtas iš trijų šonų—rytų, pietų ir vakarų, o ir šiaurinis frontas greit pasidės, kada Suomija bus galutinai išmušta iš karo, kas rodo bus gan greit.

Šiandien pusė Italijos jau laisva ir kovoja prieš nacius.

Vienas ašies vadų, Benito Mussolini, jau išmestas sąslavynan. Abu Mussolini ir Hitlerį neabejotinai laukia kartuvės.

Šiandien demokratija triumfuoja. Agresoriai yra defesyve ir Europos frontuose ir Pacifiko frontuose.

Šiandien Raudonoji Armija, kuriai jos priešai davė “kelias savaites” gyveniti 1941 metais, yra pergalėtoja, ji davė vokiečių armijai tokį smūgi, kuris pavojingai sužeidė ją.

Laimėdama karo laukė Raudonoji Armija taipgi laimėjo politiniame bei socialiam lauke pergale Sovietų Sąjungai. Visi teisingi ir dori žmonės, kurie pirmiaus buvo suklaidinti propagandos prieš SSSR, dabar mato savo klaidą ir kitaip žiūri į SSSR.

Tik ta šalis, kurios žmonės patenkinti, kurios valdžia turi didžiausią žmonių patikėjimą, gali išaukėti taip galingą ir atsidavusią armiją, taipgi stiprią ir pilną pasiaukojimo liaudį, kaip pasirodė Sovietų Sąjungoj.

Tai yra labai svarbus laimėjimas tai šaliai. Ji pasaulio akyse šiandien yra jau ne tiekia, kaip ją melagaliai, prieš propagandistai perstatė, bet kaip tikrai ji yra. Ji šiandien gerbiama ir mylima visos demokratijos žmonijos. O tai milžiniškas laimėjimas.

Suolis Pirmyn

ITALIJOJ DEMOKRATIJA PLINTA; LIAUDIS ATGAUNA TEISES

Rašo F. Abekas

Birželio 9-tą Italijos ministerių sueigoje atsistoję komunistas Fogliatti (Ercoli) ir priminė tuo laiku dar išsiančiam ministerių pirminkui, Badoglio, kad jo darbas užsibaigė. Nieko nelaukdamas premieras atsistatydino. Ant vietos naują ministerių kabinetą pasiėmė suorganizuoti Darbo Partijos liberališkas veikėjas Bonomi. Naujas kabinetas susideda iš šešių priešfašistinių partijų, darbičių, socialistų, komunistų, liberalų, katalikų ir demokratų.

Per dešimtis dienų, iki birželio 17-tos, tos valdžios stovis tik buvo formalis. Amerikietiški korespondentai Edward Morgan tuo klausymu rašo:

“Talkininkai — ypatinai Londone ir Washingtono — atrodo buvo priėmę faktą, kad Badoglio pasiliks valdžios galva po Romos paėmimo, bet spaudžiamas turėjo išeiti iš tos vietos ir valdžios priešakyje atsistoję Bonomi.”

Toliau jis iš Londono rašo:

“Toliau, čia įpsudis susidaro gan tvirtas Churchillio valdžioje, jei ne visame parlamente, jog su tuo prasideda Italijos karališkos dinastijos krikimas. Tas veikiaušias pakyla iš to, jog Bonomi valdžia gali neduoti karaliui pasitikejimo.”

Korespondentas tarp kitko pasako, veikiausia del to užėmė Talkininkų Šalių Tarybai net dešimt dienų apgalvoti ką daryti su nauja valdžia ir su besiklojančia situacija Italijoj.

Pagaliau birželio 17-tą susirinko atstovai Britanijos, Jungtinių Valsijų, Sovietų Sąjungos, Francuzijos, Graikijos ir Jugoslavijos, ir nutarė pripažinti naują valdžią. Ten pasakoma, buk j naują kabinetą kvietė užimti vietą ir Badoglio, bet jis atsisakė.

Ką Reiskia Nauja Valdžia? Bonomi kabinete jau visai nėra fašizmo liekanų. Tame kabinete nėra nei karaliaus bičiulų. Nauja valdžia demokratiška, daugiau atsakominga prieš liaudį, negu prieš monarchą, tai prieš karaliaus sunų.

Italija eina tuo keliu, kokiu ją traukia liaudis, kokiu nori matyti ją einančią visais demokratinis pasaulis.

Na, dabar bent trumpai apsiastokime prie lietuvių naciųjų agurky, išmirkytų Goebbelso propagandoj.

Kaip čia senai politiniai naujienos ir klerikalų “Draugas”, karkino, kad komunistai nusilenkė karaliui, eidami į Badoglio kabinetą. Jie ožių balšais — blivė kam Sovietų Sąjungą pripažinti Badoglio valdžią, kuri buvo

DALYVAUKITE WISCONSINO LIETUVIŲ DIDŽIULIAME PIKNKE

F. Abekas

Racine, Wis. — Labai rečiau pas Wisconsinio lietuvių įvyksta dideli parengiami ar išvažiavimai. Tad žmonės neturi progos susitikti su kitų kolonijų lietuviams.

Nedėlioį, birželio 25 d., 10 val. ryte, LLD 8-tas ir LDS 7-tas apskričiai rengia bendrą pikniką, Pierce Woods darže, Racine, Wis.

Turėsime puikų programą, ji pildys pagarsėjęs Ciceros Moterų Choras, po vadovyste gabios mokytojos, Daratėlės Yuden.

suorganizuota karaliaus pastatytą generolo. Tie Ancevičiaus klapūkaus niekino kiekvienas pažangesnj žmogų, kuris sakė, jog tai išmintingiausia politika, pripažinti laikinę Badoglio valdžią, jog tu duoti progos Italijos liaudžiai laipeniškai imti galia į savo rankas.

Šiandien Italijoj dalykai tvarkosi gerai, demokratiška kryptimi. Bet ar jus manote, kad tas patinka Šimuciam, Grigaiciam? Nereikėtų baiki. Kaip jie buvo ir yra prieš Jugoslavijos Tautinio Išlaisvinimo Komiteta, kurio priešakyje stovi Ivan Ribar ir marš. Tito; kaip jie priešingi Francuzų Išlaisvinimo Komitetui, kurio priešakyje stovi generolas De Gaulle, kad nebūtų Francuzijos laikina valdžia, taip jie priešingi Italijoj vykstančiom pakaitom liaudies naudai.

Kunigas Prunskis pagavtas sprogti iš apmaudus prieš demokratijos tvirtėjimą Europoj, nes jo atsižvelta iš Berlyno sąvoka to reikalauja.

Sios pakaitos, savaime aišku, nepatinka ir popiežiui. Bet ką žmogus gali daryti. Italijos liaudis kentus balsią fašizmo prispaudą nuo 1922 metų, imasi gyvenimą tvarkyti savomis rankomis.

Aišku, jog negalima tuojaus tikėtis ten didelių politinių ir ekonominių atmainų. Juk dar eina karas. Pirmia reikia laimėti milžiniškos kovos prieš žvėriškus okupantus — nacius.

Bet šiandien kiekvienam aišku, kad Italijoj demokratija įsigali. Pradėjus nuo Italijos laisvinimo ir nuo tada, kada karaliaus paėmė nuo Mussolinio valdžią, ji areštuojant, iki šiai dienai padaryta ne žingsnis, bet didelis suolis liaudžiai teisių atkariavime.

Bus ir kitokių įvairių žaidimų. Turėsime svečių iš visų apielininkų. “Vilnius” red. F. Abekas atvyksta pasakyti prakalbas. Kas tik yra girdejęs drg. Abeką kalbant, sutiks, kad jis labai gabiai ir vykusiai moka perduoti įvairias žinias.

Prasome visų lietuvių įstėmyti, ypač minėtų apskričių kuopų nariai butinai dalyvauti

Kad smagiai ir naudingai laiką praleisti, tai tam nėra jokių abejonių. Be to šis išvažiavimas yra rengiamas neapsakomai svarbiam tikslui, tai yra sudaryti lėšų del nupirkimo pundelių del Lietuvos kovynų.

Aiškinti netenka, kad Lietuvos žmonės nešdami nacijų vergijos našta per tris metus, tiek daug nukentėjo ir pergyveno, kad nes negalime nei to viso įsivaizduot, ne tik suprasti.

Mes atsilankydami į pikniką ir linksmai laiką praleisime ir atlinksime dar kitą labai svarbų darbą, tai yra, ištiesime pagelbos ranką mūsų tėvynainiams.

Bukime visi ir pakviestime daugiausia svečių.

Rengimo Komisija.

Ką Veikiame Del Liet.

Kooperatyvių Kapinių

Nashua, N. H., Birželio 4 d., 10 val. ryte, įvyko susirinkimas Lietuvių Kooperatyvių Kapinių narių, Klubo kambariuose. Apsvarsčius kapinyno reikalus priėmė priė naujų sumanymų, nutarta pravesti geras kelias už kapinių, nukasti 6 colius žemės ir išpilti dzindroms. Kelio pravedimas kainuos \$300. Darbas pavestas kontraktoriui ir jau atliekamas.

Nutarta rengti kapinių kooperatyvo naudai išvažiavimas, kuris įvyks liepos 2 d., visiems gerai žinomoj vietoj, ant Dunk Stable Rd., Sakalo ūkyje. Prsidės 1 val. po pietų. Tikietai jau platunami. Taigi, vietiniai ir apielinės lietuvių yra kviečiami skaitlingai atsilankyti. Bus griedžių valgių ir gėrimų. Visi ateikite.

Kviečia Kapinių Valdyba.

Batų Racionavimas Testiamas

Batų racionavimas šiame krašte bus testiamas iki bus žymių pagerejimų batų išteklį situacijoje, pareiškė bendrame raporte Leather and Shoe Division and Civilian Requirements of the War Production Board, ir Office of Price Administration.

Nėra jokių žymių, kad tokie ištekliai padidėjimai nutatomi civiliam naudojimui, bent per likusius šiu metų mėnesius, tos agentūros praneša.

SOV. SAJUNGOS MARSALAS IVAN KONEV

GEN. K. A. MERECKOV

GEN. RODION MALINOVSKIS

V. Grossmanas

Vertė Ant. Venclova

Liaudis Nemirtinga

APYSAKA

—Taip, taip. Tai tiesiog įdomu,—prabilo Mercalovas.—Kokia gi iš viso to išvada?

—Kokia gi išvada,—suerzintas tarė Bogariovas,—išvada, kad pulkas kaujasi blogai, blogiau, negu nustatyta.

—Taip, taip. O išvada, išvada, taip sakant, pati pagrindinė?—vis atkakliau klausė Mercalovas.

Jam, matyti, rodėsi, kad komisaras nepanorė pasakyti paskutinio žodžio.

Tačiau Bogariovas ramiai tarė:

—Jūs esate drąsus žmogus, nesigailis savo gyvybės, bet blogai vadovaujate pulkui. Na, taip. Karas sudėtingas. Jame dalyvauja aviacija, tankai, masė ugnies priemonių, visa tai greitai, juda, bendradarbiauja, mūšio lauke kas kartas kyla kombinacijos ir uždaviniai sudėtingesni už šachmatinius, ir reikia spręsti, o jūs vengiate jų sprendimo.

—Vadinasi, Mercalovas netinka.

—Esu tikras, kad tinka. Bet aš nenoriu, kad Mercalovas galvotų, jog viskas tvarkoje, kad daugiau nebėra ko mokytis. Jeigu Mercalovai taip galvos, vokiečių jie nugalės. Šiame tautų mūšyje maža mokėti karo aritmetiką, reikia mokėti aukštąją matematiką.

Mercalovas tylėjo. Bogariovas gerai išsirdiškai tarė:

—Kodėl gi negeriate arbatos?

Mercalovas atstūmė puoduką.

—Nenoriu,—tarė jis niūriai.

Bogariovas nusijuokė.

—Matote,—tarė jis,—iš karto mūsų santykiai susidarė draugiški. Aš tuo labai džiaugias. Dabar mes gerėme arbatą su puikia avičių uogiene. Aš jums prikėlėju įvairių rūkščių, biaučių žodžių, taip sakant, sugadinau arbatos gerimą. Na, štai, jūs manote, man malonu, kad jūs pykstate, įsižeidęs prieš mane, keikiate mane, stipriausiai žodžiais? Nemanonu.

Ir vis dėlto aš patenkintas, iš visos sielos patenkintas, kad visa tai vyksta. Mums juk reikia ne tik draugauti, mums reikia nugalėti. Pykstate, Mercalovai, tai jūs reikalas, bet atsiminkite: aš jums kalbėjau rimtus dalykus, tiesą aš jums kalbėjau.

Jis pakilo ir išėjo iš blindazo.

Mercalovas niūriai žūrėjo man įkandin, paskui staiga pašoko, sušuko, kreipdamasis į nubudusį štabo viršininką.

—Drauge majore, girdėjai, kaip jis man pyškino? A? Kas aš jam? Aš gavau Tarybų Sąjungos Herojų, aš esu keturis kartus sužeistas ir kritinę.

Štabo viršininkas žiavaudamas tarė:

—Jis sunkus žmogus, tai aš iš karto nusiaučiau.

Mercalovas, neklausydamas jo, tarė:

—Ne, tik reikia pagalvoti. Geria arbatą su avičių uogiene ir taip ramiai kalba,—kokia išvada? Labai paprasta: jūs, sako, blogai vadovaujate pulkui. Na, ką tu jam pasakysi? Aš netgi sumišau, taip buvo netikėta. Ir ta! man, Mercalovui...

XL

Naktį Mercalovą išsaulė telefonu diviziono vadas pulkininkas Petrovas. Kalbėti buvo labai sunku, ryšis visą laiką trūkinėjo, girdėti buvo blogai, kaip retai. Pokalbio gale ryšis visiškai nutrūko. Mercalovas iš pulkininko žodžių suprato, kad padėtis diviziono ruožė paskutinėmis valandomis griežtai pablogėjo. Jis įsakė pažadinti Myšanskį ir liepė jam važiuoti į diviziono štabą. Ligi štabo buvo dvylika kilometrų. Myšanskis grįžo po valandos su raštišku diviziono vado įsakymu. Vokiečių tankų kolona su daugybe motorizuotų pėstininkų užėjo diviziją ir užnugarį, pasinaudodama tuo, kad pelkė į rytus nuo didelės lapučių girios išdžiūvo karštomis ir sausomis rūgpiūčio dienomis. Vokiečiai išėjo į plentą, aplendami vieškelį, kurį gynė Mercalovo pulkas. Ryšium su nauja padėtimi divizija gavo įsakymą užimti gynybos ribą į pietus nuo

dabar jos užimamo punkto. Mercalovo pulkui su jam priskirtu gaubicu divizionu buvo įsakta trauktis, pridengti vieškelį. Myšanskis pasakojo, kad jam esant diviziono štabe, jau vyniojo ryšius, nuimtinėjo stiebus ir krovė daiktus į mašinas, kad du šaulių pulkai, diviziono artilerija ir gaubicų pulkas devintą valandą vakaro jau išsitęsė žygio tvarka, kad sanitarinis batalionas išvyko šeštą valandą vakaro.

—Vadinasi, Anečka nematei?—paklausė leitenantas Kozlovas.

—Kokia ten Anečka!—tarė Myšanskis.

—Man esant, atvažiuavo ryšių delegatą, vienas iš armijos štabo, kitas nuo dešiniojo kaimyno, majoras Beliajevavas, aš su juo buvau susitikęs dar Breste, sako, jų ruožė dieną ir naktį kruvini mūšiai. Mūsų artilerija kažko baisaus pridirbo, o jie eina ir eina.

—Taip, padėtis sunkoka susidaro,—tarė štabo viršininkas.

Myšanskis nusilenkė prie jo ir negarsiai pasakė:

—Tai galima išreikšti vienu žodžiu: „aspūsimas.“

Mercalovas piktai tarė:

—Meskite kalbėjęs apie aspūsimą, reikia veikti pagal kovos įsakymą.—Jis kreipėsi į dežuruotoją.—Išsautki batalionų vadus ir gaubicų diviziono vadą. Kame komisaras?—paklausė jis.

—Komisaras pas pionierius,—atsakė štabo viršininkas.

—Pakvieskite jį į KP (KP—komandos punktas).

Naktis buvo tamsi, tyli ir labai nerimastinga. Nerimas slėpėjo virpančioje žvaigždžių šviesoje, nerimas šnarėjo po sargybinių kojoms, nerimas tamsiais šešėliais stovėjo tarp nejudamų nakties medžių, nerimas, girgždėdamas šakomis, ėjo su žvalgiais ir nepalikdavo jų, kada, pradėję pro kovos sargybas, jie ėjo prie pulko štabo. Nerimas taškėsi ir čiurolino tamsiame vandenyje prie malno užtvankos, nerimas buvo visur—danguje, žemėje, vandenyje. Užėjo minutės, kada į kiekvieną įeinantį į štabą žinūrėjo tiriamai, laukdami negeros žinios, kada tolimi blykčiojimai vertė būti pasirėngusiems, ir nuo tučios šnarėjimo sargybiniai keldavo šautuvus ir šaukdavo.—Stok, šau! Šiomis valandėmis Bogariovas su tyliu pasigėrėjimu stebėjo Mercalovą, šaulių pulko vadą. Jis vienas kalbėjo linksmai, su pasitėkėjimu, garsiai. Jis juokėsi ir juokavo. Šiomis sunkaus nakties pavojaus valandomis visą didžiulę atsakomybę už tūkstančių žmonių, už patrankas, už žemę nešė įsiai. Jis nesibodėjo šia atsakomybe. Kiek brangių žmogaus dvasios savybių bręsta, stiprėja žmogaus sieloje per vieną tokią naktį. Ir tūkstančiai leitenantų, majorų, generolų ir komisarų visame didžiuliam fronte pergyveno šias užgrūdinančias ir išminties suteikiančias atsakomybės valandas, savaites, naktis, mėnesius.

O Mercalovas aiškino uždavinį jį apsupusiems vadams. Rodėsi, daugybė tvirtų ryšių mezgėsi tarp jo ir žmonių, gulinčių tamsiame miške, stovinčių kovos apsaugoje, dežuruojančių ugnies pozicijose prie patrankų, ir nakties tamsą žiūrinčių iš presakinčių stebėjimo punktų. Jis buvo linksmas, ramus, paprastas, šis trisdešimt penkių metų majoras apyruzdžiais plaukais, šviesiomis akimis, kurios atrodė čia pilkos, čia žydrės.

—Pakelsime pavojui batalionus?—paklausė štabo viršininkas.

—Tegu vyrai dar valandą pamiegos. Atsibotui kovotojai dang laiko nereikia,—tarė Mercalovas.—Miega tikriausiai su batais.

Jis pažūrėjo į Bogariovą ir tarė:

—Perskaitykite diviziono vado įsakymą.

(Bus daugiau)

Detroito Kolumna

Mūsų gyvenime visa ko įvyksta. Tuli įvykiai yra vienokios rūšies, o kiti kitokios.

Mason, Michigan, dabartinio laiku eina teismas 23 asmenų. 18 iš jų buvę arba yra legislatorus atstovai. Penki yra tie, kurie papirkinėjo tuos 18 atstovų.

Valstijos atstovų tarpe atsirado 18 juodoji. Juos žmonės išrinko, kad jie teises valstijos gyventojams darytų tokias, kurios apsaugotų gyventojus nuo visokios rusies nenaudėlių, tai yra neapgaudinėtų vieni kitų.

Gilesnis tyrinėjimas parodė, kad 18-ka tų teisių darytojų, kuriuos žmonės išrinko, pardavė savo balsus už pinigų. O taip, kaip biblijai rašo: už 30 sidabrinųjų Judušio išdavė, pabučiudamas, Kristų, tų laikų valdonamas.

Tulos kompanijos turėdavo savo žmones Lansinge, kurie, reikaliui esant, duodavo pinigų valstijos teisių darymo atstovam, kurie pateldavo tokius įnešimus, kurie buvo naudingi toms kompanijoms.

Kaip pasirodo, tas buvo daroma per daug metų.

Zinoma, pinigų perdavimas buvo slaptųbėje. Daugiausia naudojo „toiletą“.

Mat nors „toiletas“ yra būtina naudinga žmonėms vieta, bet ten niekas bereikalo nebūna ilgai, tai teisių darytojai ir pasirinko tą vietą savo prakilniam darbu.

Neveitū savu laiku tulas tautininkas, kuris atstovavo bendrovij srovės žmones, bandė išvystyti „toiletų“ industriją Kaune, Lietuvoje. Mat Kaune fašistinis režimas darydavo visai Lietuvai teises, tai, turbūt, „toiletai“ irgi būtų buvus tinkačiausia vieta papirkimui fašistinių atstovų bendrovij naudai.

Arba nepersenai buvo daug pieno į suras supilta, buk tai dėl to, kad neturi kur parduoti. Net ir pavėkslai buvo nutraukti.

O tik prieš tą laiką daugelis išmetinėjo, kad nėra užteiktinai pieno. Net ir mažiems kudikiams buvo trūkumas pieno.

Kaip tas įvyko?

Tas pats ir su vištų produktais - kiaušiniams. Tos vargšės vistelės turi kankintis dėdamos kiaušinius, o jos visai nieko nesumiamo apie jų likimą. Ir tiek jų pridėjo, kad valdžios įstatok buvo priverstos įstoti perviršį.

Pasekmės štai kokios. Krautuvėse už tuziną geresnės rūšies kiaušinių kaina buvo 55 centai. O ant syk spaudoj pasirodė, kad valdžija neturi kur dėti perviršio kiaušinių. Girdi, dabar parduodama po penkis centus visą kiaušinių bakšą. Jei aš neklystu, tai į bakšą telpa 12 tuzinų.

Kaip tas įvyko?

Kas nors, kur nors nėra taip, kaip turėtų būti.

Lietuvai Pagelbos Teikimo Komitetas visose kolonijose puikiai darbuojasi. Detroito skyrius irgi pradeda puikiai pasirodyti. Demokratiniai lietuviai gausiai pradeda aukoti. Drapanų aukoja gerai. Manoma, kad neužilgo pirmą siuntinį prirengsime.

Mat drapanas reikia tinkamai sutvarkyti. Musų skyrius, ačiū R. W. R.—Soviets Sąjungos įstaigai, sunkumų neturės.

Kviečiame tuos „Vilnius“ skaitytojus, kurie dar neaukoję, pasistengti aukoti patys ir paraginti kitus aukoti.

Taipgi draugės moterys arba vyrai, kuriems laikas pavelija, prisidėkite su darbu. Sutvarkymui drapanų ima daug laiko. Dėl to susižinokite su komiteto nariais.

Nedėlioį, 25 d. įvyksta draugiškas Lietuvai Pagelbos Teikimo Komiteto išvažiavimas pas Smalsčius farmoj. Kurieš laikas ir aplinkybės leis, dalyvaukite.

Trečiad., birž. 28, įvyksta Lietuvai Pagelbos Teikimo Komiteto svarbus susirinkimas, Draugijų svaitėnį, 7:30 val vakare. Visų draugijų atstovų ir taip veiklų būtina pareiga dalyvauti minėtam susirinkime. Nepamirškite!

Tula moteriškė yra vedusi net 16 vyrų. Nekurie iš jų jau mirė, kifi randasi kariuomenėj. Ji divorsų nuo vyrų neimdavo. Vyrėlis nepasielgė taip, kaip jai patinka: eik tu velniop. O ji su kitu ženijsai. Ir taip ceremonijos tęsėsi per daug metų.

Tuli sako, kad reikėtų jos protą patyrinėti. Na, o kaip su vyrais, kurie ją vedė? Ar jų proto nereikėtų patyrinėti?

J. Brukas.

Stambi Auka Lietuviam Raudonarmiečiam

Portland, Ore.—Gegužės 21 dieną pas Stupurus įvyko pažmonys proga ju sūnaus Donny Stupuro gimtadienio. Susirinkę gražus būrys Stupurų draugų ir palinkėję selebrantui daug laimės nepamiršo ir visuomeniškų reikalų. Ant vietos sudėta \$60 nupirkimui dovanų Lietuviams kovūnams Raudonosios Armijos eilėse. Pinigai pasiūstę per Lietuvai Pagelbos Teikimo Komitetą Brooklyne.

Birželio 20 dieną sukanka metai nuo velionio kovūno John Karbanskio, kuris savo jauną galvą padėjo kovoj prieš japonus už demokratiją. Mes visy LDS 106 kuopos nariai žemai lenkiamės galvą pagerbdami buvusį mūsų kuopos narį ir drąsų kovūną.

Ir jo motinėlei ir patėvis S. D. Palubinskai minėdamai šią liūdą sukaktį aukuoja Raudonosios Armijos pagalbai \$25, kurių \$20 lai skamba, kaip velionio John Karak auka ir \$5 S. D. Pa-

lubinskių. Rėfškiu velionio motinėlei ir patėviui gilia užuojautą ir tariau širdingai ačiū visiems už taip nuosirdžias aukas.

Man atrodo, kad mes visi Amerikos lietuviai turėtume imti pavyzdį iš San Francisco lietuvių. Ten yra maža lietuvių kolonija, bet ji atlieka didelius ir prakilnius darbus, suatkuoja didelės sumas pinigų paramai mūsų šalies karo pergalės kampanijai, Raudonajai Armijai, jų moterų klubas atlieka didelį darbą mezgimų srityje. Tai pagirtima lietuvių kolonija ir mūs visus mokina, kaip reikia veikti.

Portlandietis.

Procope Pas Franco

WASHINGTON, Birž. 20.

—Suomijos atstovas Procope pasibaigoje vis savaitės išplauks iš Amerikos ispaniškų laivu. Vyksta Ispanijon.

(Amerikos valdžia jam įsakė kuo greičiausia aplėsti šią šalį.)

Illinois Valstijos Fondai

SPRINGFIELD, Birž. 20.

—Illinois valstijos išdas gegužės mėnesį padidėjo keturias milijonais dolerių.

Valstijos išde šiuo tarpu yra virš \$88 milijonų dolerių.

URBA Gėlininkas

Gėlės Mylūnims, Vestuvėms Bankietams, Laidotuviams Papuošimams
4180 Archer Avenue
Phone: LAfayette 5800

Siunčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis
LOVEKIS—Kvietkininkas
Gėlės Vestuvėm, Bankietam, Pagrabam
3316 S. Halsted Street Chicago Yards 7308

NULIUDIMO VALANDOJE
Kreipkitės į
ANTHONY B. PETKUS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNIŠKOS ROPLYCIOS JŲSŲ PATOGUMUS:
6812 S. Western Ave., Chicago
Telefonas GRoverhill 9132
1410 So. 50th Avenue, Cicero
Telefonas CICero 2109
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansininko stoviu priinamas.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
NARIAI CHICAGOŠ LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJS
Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse
Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

LACHAWICH IR SUNUS
Phones: Canal 2515 Comm. 5765 Pullman 1270
2314 West 23rd Place 19756 So. Michigan Ave.
P. J. RIDIKAS
3254 S. HALSTED STREET 719 W. 18th STREET
TELEFONAS YARDS 1419

J. LIULEVICIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. TELEFONAS: LAFAYETTE 3572
S. P. MAŽEIKĀ IR EVANAUŠKAS
3219 LITUANICA AVE. TELEFONAI: YARDS 1138 ir 1135

ANTANAS M. PHILIPS
3207 LITUANICA AVENUE TELEFONAS: YARDS 4998
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10221 S. MICHIGAN AVENUE TEL. PULLMAN 9661

Kada Bus Galas Hitlerio Propagandai?

Birželio 10 d. "Drauge" tilpo ilga korespondencija apie Keistučio klibą ir jo veikimą. Vyriausias korespondencijos tikslas, tai kėlimas nepykančio prieš tuos narius, kurie kovoją prieš nacius ir prieš naują propagandistą. Keistučius labai išsijaudinęs, kad Keistučio Klibas gegužės susirinkime nebuvo nutemptas į tą konferenciją, kurios šaukėjas savo gazietyje davė tris "cheers" už Hitlerį, kai jo gaujos užpuolė ant Sovietinių respublikų. Kuomet Hitleris pavergė Lietuvą, tie patys džiangišai, kad naciai atnešė naują lietuvių ir pagimdė naują lietuvių. Išnėrė iš seno lietuvių kailio ir užvilko naują. Jie džiaugėsi, kad Lietuva bus demokratiška, laisva. Taip rašė "Naujienos" ir "Draugas". Tie žmonės ir dabar dar nepamainė savo nuomonį apie nacius. Jiems naciai yra geresni, nes jie davė naują lietuvių, naują "kultūrą."

Saukėjai minėtos konferencijos prisidengė demagogijos skraiste, kad tuomi sekmingiau vedus nacinę propagandą, kad nelaidus lietuvių prie vienybės karo linijūmū.

Keistučio klibo nariai, matydami kokis yra tikslas konferencijos, nesuntė delegatų, neprisidėjo.

Tarp kelių Keistučietis sako: "Dabar ir vėl Lietuva pavergta. Pirma ją okupavo rusų bolševizmas, kurį išėjo vokiškas hitlerizmas. Šiam pralaimėjus, rusiškas bolševizmas vėl rengia si okupuoti—pavergti Lietuvą." Šiame mažam paragrafe naciai nėra smerkiami, smerkiama Sovietų Sąjunga, mūsų ša-

lies talkininkė. Taip per visą korespondenciją nerasi nei žodelio prieš nacius. Taip ir kituose "Drauge" raštuose tik Sovietai yra smerkiami, bet ne naciai.

Pirmoji vietoj vėl kas reikią pasakyti Keistučietiui. Rusai Lietuvos neokupavo pirmąs ir dabar neokupuos. Sovietų Raudonoji Armija tik išvijo Smetoną ir jo visą šauką iš Lietuvos ir Lietuvą atidavė lietuviams ir lietuvių valdyti. Lietuviai išsirikno savo valdžią ir nusprendė kaip Lietuva turi valdytis ir prie ko ji turi prisiglausti. Jie nutarė, kad Lietuva turi būti Sovietinė Respublika. Dabar vėl bus taip kuomet bus išvijo naciai. Juos išvys Raudonoji Armija karli su lietuvių daliniais. Jie atsteigs Sovietinę Respubliką. O smetoninė valdžia niekadoms nebesugrįs, valdyti Lietuvos. Mes galime būti tikri, kad šiais metais bus Lietuva apvalyta nuo nacinio brudo ir nuo kvistingų, Kubiliūnų, Plechavičių. Tie Lietuvos išdavikai bus tinkamai nubausti.

Pasaulis dar nežino tokių laisvųjų, kokias atnešė okupuoloms tautoms žvėrys vokiečiai; musiniai, žmonių šaudymai, koriniai, gyvų deginimai, maršiniai, žvėriški kankinimai, mažų vaikų modijimas visur kartojama. Vokiečių papildomų nusikaltimų skaičius kasdien didėja, tačiau tų visų naujų nusikaltimų nemato toks Keistučietis arba nenori matyti. Jau nekalbant apie pavienių žmonių žudymą, bet žudo masiniai, tiklankstai ir dešėtkais tiklankstai. O kiek badu turi išmirti lietuvių? Tų baisyti Lietuvos žmonių kancų negali niekas aprašyti ir nei pasakyti. Tad vietoj smerkti Sovietus, turėtumėte smerkti dvikuo- žys žvėris nacius.

J. P.

Kova su Venerinėm Ligom Patriotinis Darbas

Sveikatos Departamento atstovė Mrs. Brook atsišaukia į visus žmones neapleisti naminio fronto, kovoti prieš lytines ligas. Tai patriotinis darbas.

Karo metu greičiau pasiskleidžia lytinės ligos, negu ramumo metu. Pavyzdžiui, šiuo laiku Chicagoj yra 29,970 žmonių sergančių lytinėmis ligomis.

Daug žmonių vengia gydytis, kad neišvengtų viešumo, žinoma, nuo to nukentėn jie patys ir jų artimieji. Sveikatos departamento neįsistatoma žmonių apsaugai, neiši klausia jų šeimyninių santykių.

Kreipkitės, Mrs. Brook sako, į Venerinių Ligų Kliniką, 27 E. 29th st. Telefonas Randolph 8000, extension 507. Palarnavimas visiem veltui.

Galite šaukti bile kada tarp 9 ir 5 val. dieną.

SUGEDĖS GATVĖKARIS SUZEIDĖ 8 ŽMONES

Antradienio vakare ant 79th gatvės sugedo gatvėkario stulbižiai, vairuotojas negalėjo sustaityti. Išbėgęs gatvėkaris trenkė į kitus du. Nuo sukretėmo saviro žmonės ant kreslių. Sužeidė du konduktorius ir 6 pasaziarius.

Sužeistiem pagalbą suteikė Sv. Kryžiaus ligoninė.

VAKAR BUVO ILGIAUSIA VASAROS DIENA

Nuo vakar, birželio 21-mos, prasidėjo saulogryžis, tai ilgiausia ir pirmutinė vasaros diena. Vakaras buvo 15 valandų ir 15 minučių dienos. Saulė tekėjo 5:15 ryto ir leidosi 8:29 vakaro.

Sintetisko Gumo Gamybos Pažanga

Sintetisko gumo pramonininkų suvažiavime Dr. Sidney M. Cadwell patiekė raportą apie pasiekimus gumo pramonėje. Jis sakė, kad šiandien pagaminama tiek gumo iš kitų medžiagų, kiek šiai šaliai reikėdavo natūralio gumo prieš karą.

Jis išdėstė, jog sintetisko gumo gaminimas veikiausia pastoviai pasiliks Amerikoje. Per metus 10,000,000 svarų gumo skiriama orlaiviams ir kitokiai motorizuotai važiuotei. Tai vis karo reikalmai. Po karo, suprantama, tie gumo kiekiai eis civiliniui vartojimui.

Padangų gaminimui plačiai vartojta nylon medžiagos siūlus, nes jie kur kas stipresni ir geriau išleiko už rajon medžiagos vartotus siūlus.

Dr. Cadwell nurodė, kad orlaiviams ir abelnai karo dalykams vartojamos padangos reikalauja stipresnio pagaminimo ir todėl nylon siūlai tam dalykui būtinai.

32,697 STUDENTAI GAUS DIPLOMUS

Šį mėnesį 32,697 aukštesnių mokyklų studentai gaus diplomus. 1940 metais buvo duota 40,197 mokiniams diplomai. Metai atgal gavo diplomus 35,151 studentai.

Vadinasi, karas atsiliepė į mokslo, mažiau jaunųjų baigė studijas.

Seniausia Lietuvių Jewelry Krautuvė

Brighton Parko Seniausias ir Labiausiai Patikimas Graždaigčių Pardavėjas—Jeweler.

P. NOVER JEWELLER
4208 Archer Ave.
Phone: LA Fayette 3847

Nauja Užeiga Bridgeporte J. GRABER TAVERN

3203 South Halsted St.
J. & J. Graber Savininkai

Karo bonus pirkę sustosime tik galutinai laimėję karą. Investuokite kiekvieną atliekamą dolerį į Karo Paskolos Bonus!

Anna-James Tavern

3415 So. Halsted St.

Kingsbury Alus Geri Cigarai Skanus Vynus ir Degtinė JAMES JANUVELICIA ir ANNA BAGDONAS, Sav.

Medicinos Doktorai

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LA Fayette 3210
Res. Tel. LA Fayette 6094

Jėgu Nestūstėpa Saus Kėdvė 2 8 8 8
VALANDOS:
Pirm., antradienį ir ketvirtadienį nuo 6 vak. iki 9 val. vakaro. Penktadienį nuo 8:30 iki 9:30 vak. Šeštadienį nuo 9 v. vak. iki 9:30 v. vak. Trečiadienį ir sekmadienį pagal sutartį.

Telefonas: YARDs 3146
Dr. V. A. Simkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIUS PIRTAIKO
744 W. 35th Street
Valandos: 11-12; 2 iki 4; vakarais 7-9 (Pirmadienis tik 2 iki 4.)
Sventadienis 11-12

Ofiso Telefonas: YARDs 4787
Namų—FRONCO 1830

Dr. Strikol'is
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Avenue
Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vakarų
Sėkmadienis pagal sutartį

Ofiso Telefonas: VIRginia 0036
Namų—BEVERLY 8344

Dr. T. Dundulis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso Valandos: 1-3 ir 6-8:30 p. m.
Trečiadienis pagal sutartį.

Phone: YARDs 5921
Residencijos—KZ Wood 5107

Dr. Bertash
756 West 35th Street
(Kamp. 35th ir S. Halsted St.)
Valandos: 1 iki 3 ir 6:30 iki 8:30 vak.
Rez. 4910 S. Michigan Blvd.

Phone: BROokhill 3111

Dr. A. K. Butko
LIETUVIS
KOJŲ SPECIALISTAS
7214 S. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 9 vakaro

Telefonas: YARDs 2344
Dr. C. Z. Vezel'is
DENTISTAS
4645 S. Ashland Avenue
(Arš 47h Street)
VALANDOS:
9 ryto iki 6 vak. Trečiad. sustarus

Dr. Marjan S. Swiont
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Ave.
VALANDOS:
Nuo 1 iki 4 po pietų
Nuo 7 iki 9 vakaro

Residencijos FORTSMOUTH 6618
Ofiso LA Fayette 6868

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. Yards 1229
Pritaiko Akinius.
Kreivias Akis
Ištaiso

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 S. HALSTED ST.
Kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 9
Nedėlioj pagal sutartį.

Dr. KARL NURKAT
(NURKAITIS)
Pritaiko atskom-
mingai akinius
už priešinamą
kainą ir ant le-
gvų ilmekėi-
mų.
RAKANDU KRAUTUVĖ
3241 S. Halsted Street
Calumet 4581

EXTRA! EXTRA!
Vermalyntas Vardas ir Adresas
MONARCH LIQUOR
Lietuviškas Žydokas
3529 S. Halsted Street
Phone Yards 6054

Lietuviška Krautuvė

Naujoj Vietoj—Kampas 34th ir Halsted

JOSEPH DRY GOODS STORE

3401 S. Halsted St. (Naujoj Vietoj)

- PANCIAKOS:
- Be Siūlių, Plonos.....56c
 - Full Fashioned.....96c
 - Turime geresnių \$1.25 ir \$1.50
 - Gausite pigesnių už.....35c
 - Mergaitėms Ancelet.....25c

- VYRAMS:**
- Slag Pants.....\$3.00 and up
 - Sport Shirts.....\$2 & \$2.85
 - Overall Pants.....\$1.85
 - Sport Jackets.....\$3.95 & 6.95 (Water Proof)
 - Men's Caps.....59c & \$1.00
 - Men's Sox.....25c & 35c

DIDELIS PASIRINKIMAS DRABUŽIŲ VYRAMS, MOTE- RIMS IR VAIKAMS UŽ PRIEINAMĄ KAINĄ

Tel. Virginia 9493 Moterim Sėredomis

PAULINA

RUSSIAN - TURKISH BATHS

SOUTH SIDES NAUJAUSIA PIRTIS

Duodame Elektros Trytmentus, Ultra Violet Sunshine ir Infra-Red Light Radiations. Netvarkų kraujo cirkuliuavimą, reumatizą skausmą, lumbago, šaltį, paralyžių—šalina natūralijimas Elektros ir Hydro-Therapeutic Trytmental.

1657 W. 45th St., Kampas S. Paulina St.
A. F. CZESNA, Savininkas

ATNAUJINKIT SAVO SENUS RAKANDUS

PADAROME KAIP NAUJUS

25% Nuolaida ant visų prieš karą padirbtų daiktų

Mūsų padų padirbti parlor setai su springalais, arba jūsų senas setas ar matrasas padirbtas ir padarytas taip kaip naujas. Ant visko sutuopytė 25 nuolaimėms — FEBRUARY IR MARCH

Telefonas SEELEY 8760

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY

2310 W. ROOSEVELT ROAD

PIRMAS ISTORINIS WISCONSINO LIETUVIŲ PIKNIKAS

Bendrai Rengia L.L.D. 8-tas ir L.D.S. 7-tas Apskričiai

NEDELIOJ, BIRŽELIO (JUNE) 25, '44

10 Val. Ryto

PIERCE WOODS DARŽE RACINE, WIS.

CICERO MOTERŲ CHORAS, VADOVYBĖJ DARATĖLĖS YUDEN

Bus šaunus programos, kurį atliks Cicero Moterų Choras, vadovybėj gerai žinomos vidurvakarinų valstijų lietuviams žvaigždės, Daratėlės Yuden. Kalbės vienas iš "Vilnius" redaktorių. Orkestru šokiam ir kilokių įdomybių.

Rengimo komisija vardu apėjęs apkričių kviečia dalyvauti ne tik Racine, bet viso Wisconsin ir pietinio Illinois lietuviams, nes tai bus pirmas toks pažmonys Wisconsin demokratinų lietuvių tarpe. Visas pėnas skiriamas Lietuvos žinomam nukentėjusiam nuo karo ir Amerikos lietuvių demokratinei spaudai. Dalyvaudami šiame piknike atnaujinsit senos pažintis ir surasite naujų pažinčių. Taip sakant, turėsite gerus laikus ir paremsite gerus mierius ir darbus.

P. S.—Pierce Woods Daržas randasi pietvakariniam krašte Racine mieste, kampe Latrope ir Durant Ave. Hy. 11, važiuoti Cleveland Ave. Busais ir automobiliams važiuoti Taylor Ave. iki West Blvd., šilpti, pereiti skersai geležkelei ir eiti į vakarus iki Pierce Blvd. North Shore Local karas sustoja ant Taylor Ave.

